

CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO: SỰ TÁC ĐỘNG TRÊN NỀN KINH TẾ VIỆT NAM

Phạm Hữu Tài

*Tham luận trình bày tại Hội thảo mùa hè với chủ đề: Việt Nam, 40 năm sau ,
tại Berlin (Đức), ngày 24-25 tháng 7 năm 2015*

**UNIVERSITY OF
CANBERRA**

NỘI DUNG

1. Đặt vấn đề

2. Tự do hay bảo hộ thương mại

3. Các Hiệp định thương mại ưu đãi tại Việt Nam

4. Mô hình Cân bằng Thương mại

5. Mô hình Lợi thế So sánh

6. Mô hình Cân bằng Tổng thể

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

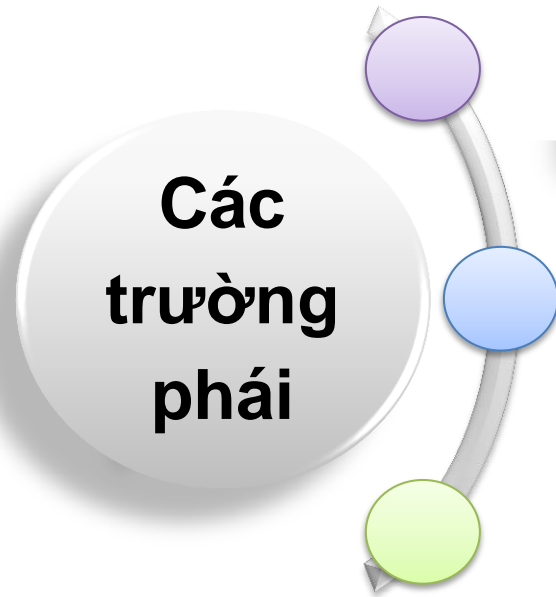
Ba mô hình đánh giá hiệu quả kinh tế của các Hiệp định thương mại ưu đãi :

Mô hình CÂN BẰNG THƯƠNG MẠI

Mô hình LỢI THẾ SO SÁNH

Mô hình CÂN BẰNG TỔNG THỂ

2. TỰ DO HAY BẢO HỘ THƯƠNG MẠI

Trường phái Trọng Thương

Trường phái Physiocrats ở Pháp

Trường phái kinh tế cổ điển ở Anh

☞ *Học thuyết Phân công Lao động của Adam Smith*

☞ *Học thuyết Lợi thế so sánh của David Ricardo*

3. CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI ƯU ĐÃI TẠI VIỆT NAM

Sự phát triển các Hiệp định

- Sự tham gia của các thành viên là các nước phát triển hoặc cả các nước phát triển và đang phát triển

- Khoảng cách về mặt địa lý giữa các thành viên

- Hiệp định thương mại tự do (FTA) , Liên minh hải quan (CU), Thị trường chung (e.g), Cộng đồng KT Đông Nam Á (AEC)

- Song phương, tiểu vùng đa phương , toàn cầu đa phương

3. CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI ƯU ĐÃI TẠI VIỆT NAM

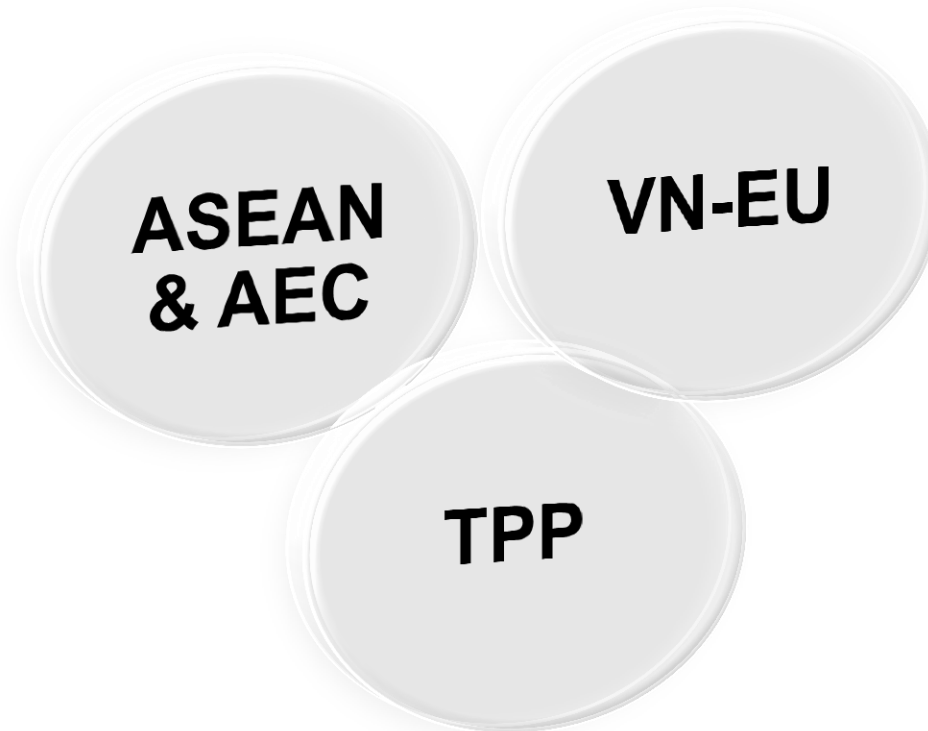
Hiệp định đã ký và có hiệu lực	ASEAN đại diện	Ngày thực thi
Thương mại Tự do Khu vực ASEAN		12-1995
Đối tác kinh tế toàn diện ASEAN-Nhật		12-2008
Đối tác Kinh tế Nhật-Việt Nam	x	10-2009
Thương mại Tự do ASEAN-Australia/New Zealand	x	01-2010
Thương mại Tự do ASEAN-Ấn Độ	x	01-2010
Thương mại Tự do ASEAN-Trung Quốc	x	01-2010
Thương mại Tự do ASEAN-Hàn Quốc	x	01-2010
Thương mại Tự do Chile-Việt Nam		11-2011
Thương mại tự do Việt Nam-Liên minh kinh tế Á Âu		05-2015
Thương mại tự do Việt Nam- Hàn Quốc		05-2015

3. CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI ƯU ĐÃI TẠI VIỆT NAM (tt)

Các Hiệp định đang đàm phán	ASEAN đại diện
Thương mại tự do ASEAN-EU	x
Thương mại tự do ASEAN-Hong Kong, China	x
Đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP)	x
Đối tác xuyên Thái Bình dương (TPP)	
Thương mại tự do Việt Nam-Hiệp hội thương mại tự do Châu Âu	
Thương mại tự do Việt Nam-Liên Hiệp Châu Âu	

3. CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI ƯU ĐÃI TẠI VIỆT NAM (tt)

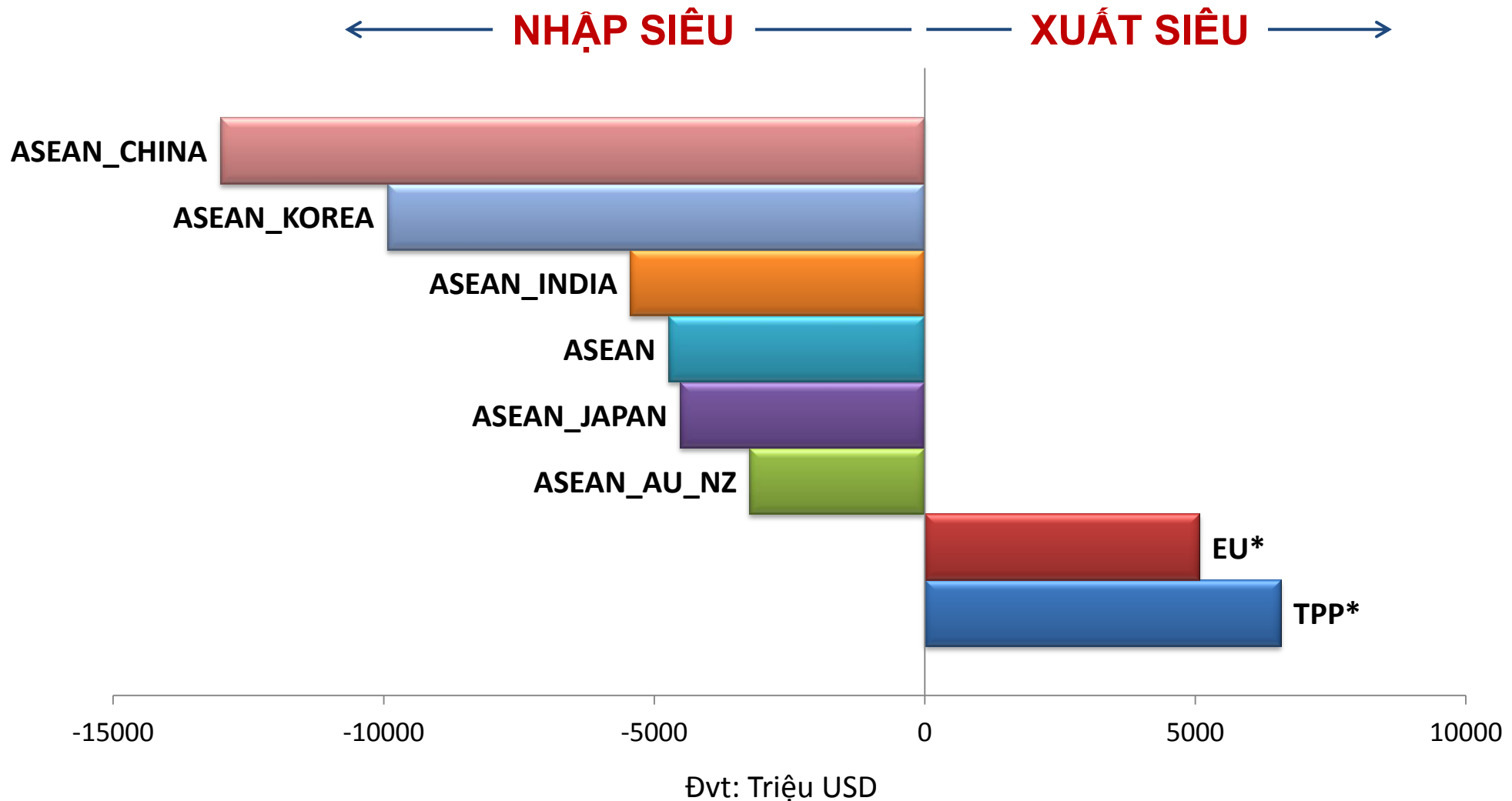
Các Hiệp định quan trọng:

MÔ HÌNH CÂN BẰNG THƯƠNG MẠI

MÔ HÌNH CÂN BẰNG THƯƠNG MẠI

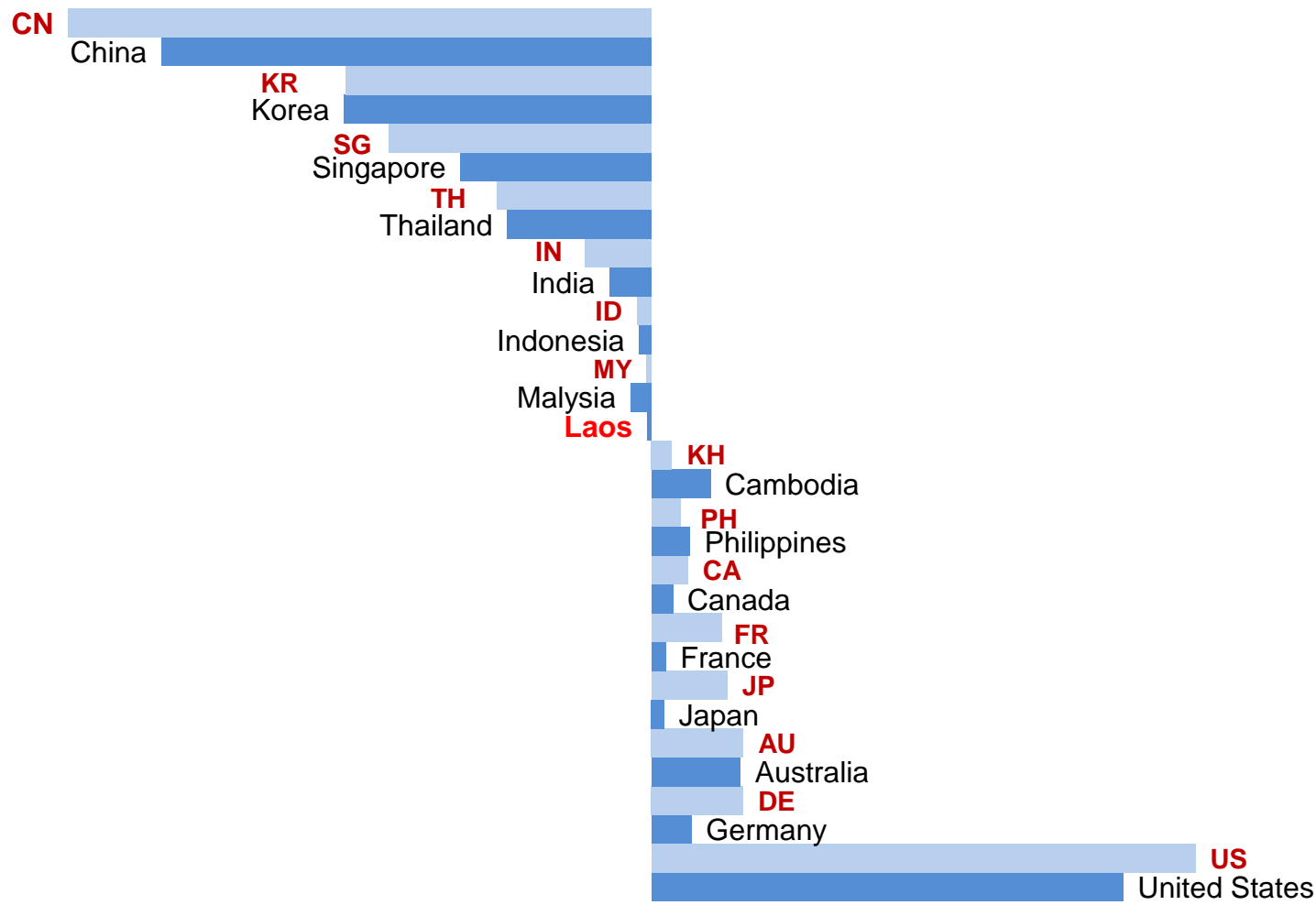
Nhập và xuất siêu theo Hiệp định (2001-2013):

MÔ HÌNH CÂN BẰ THƯƠNG MẠI (tt)

Nhập và xuất siêu theo quốc gia (từ 2 nguồn dữ liệu):

← NHẬP SIÊU ————— XUẤT SIÊU →

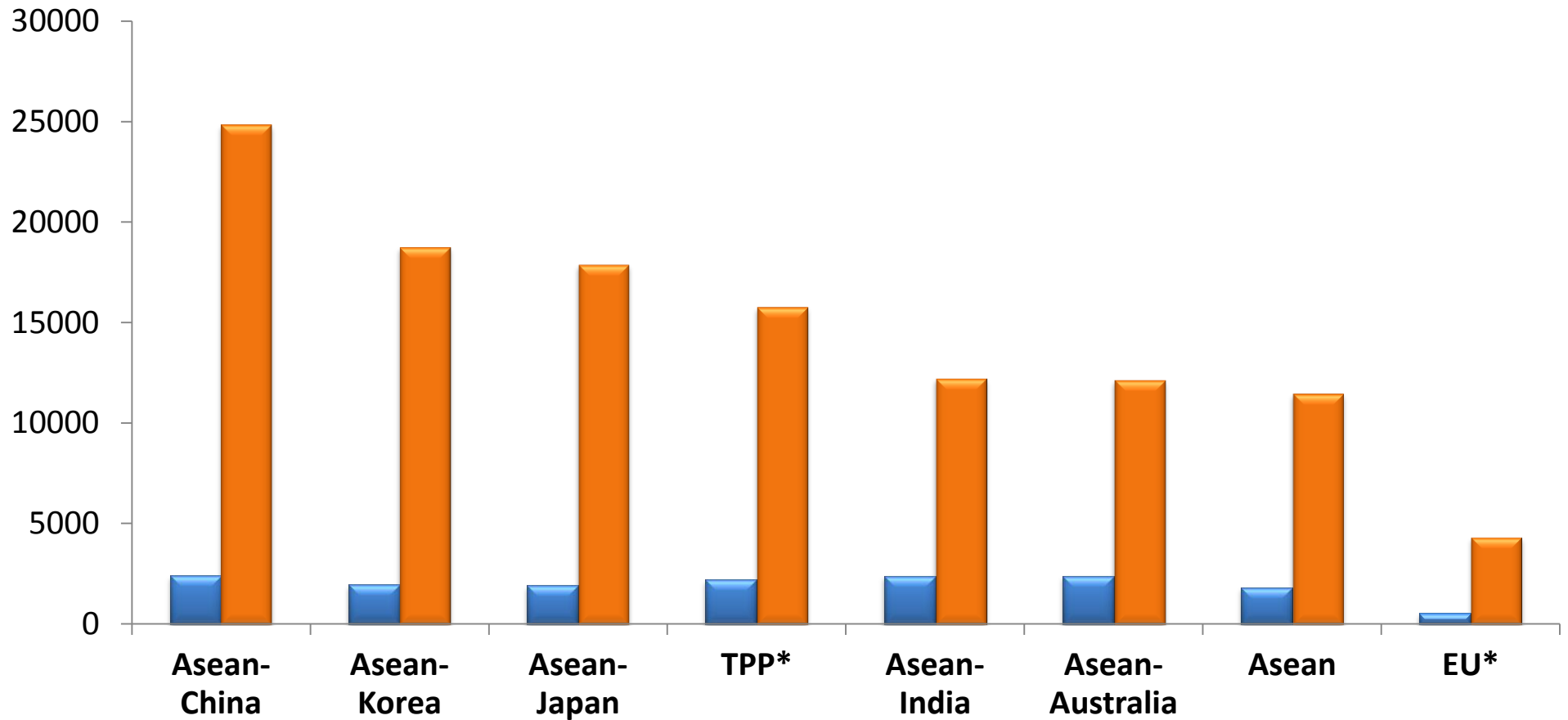
(15,000) (10,000) (5,000) Đvt: Triệu USD 5,000 10,000 15,000

MÔ HÌNH CÂN BẰNG THƯƠNG MẠI (tt)

Cơ cấu Nhập khẩu (2001-2013)

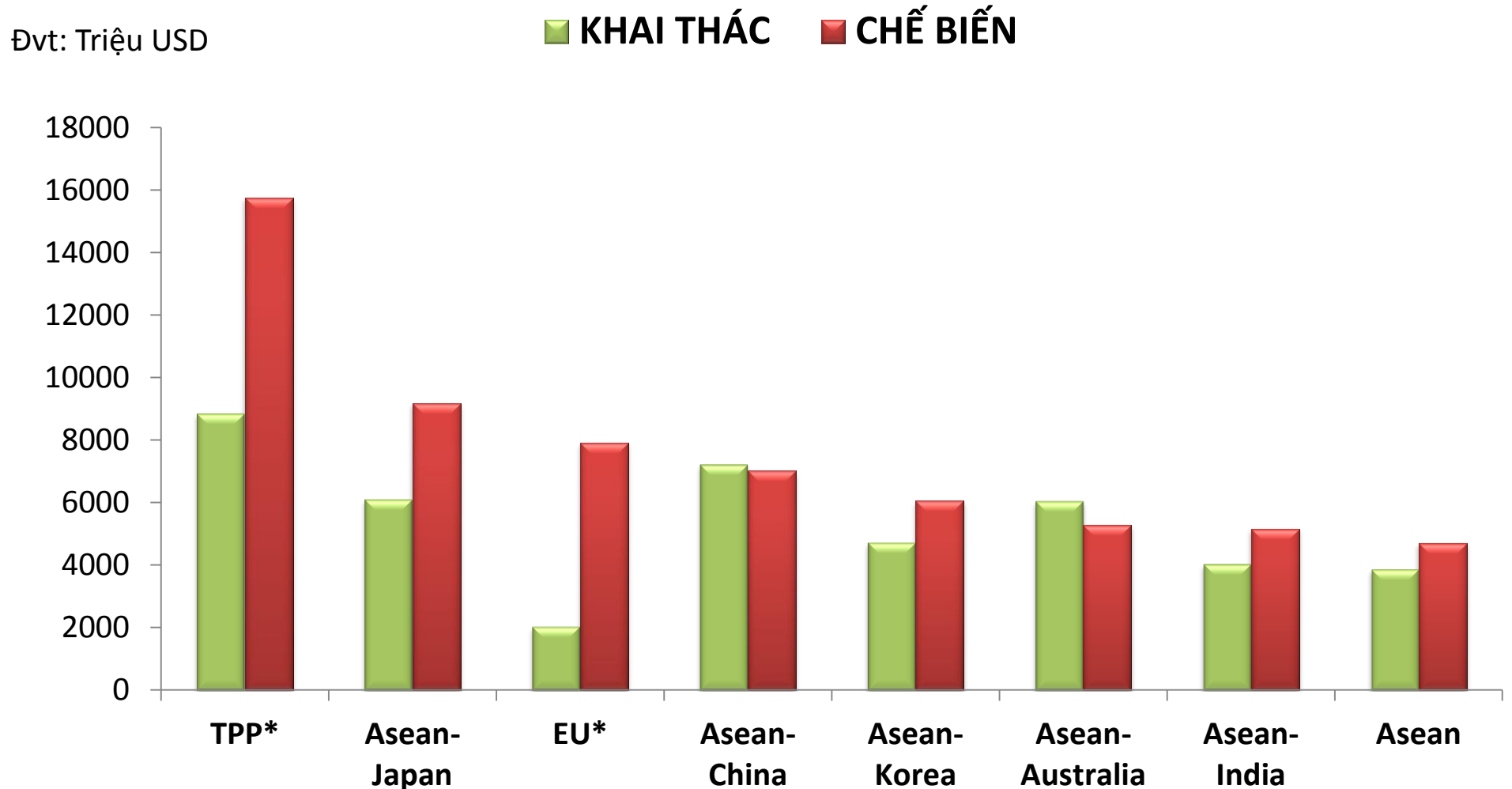
Đvt: Triệu USD

■ KHAI THÁC ■ CHẾ BIẾN

MÔ HÌNH CÂN BẰ THƯƠNG MẠI (tt)

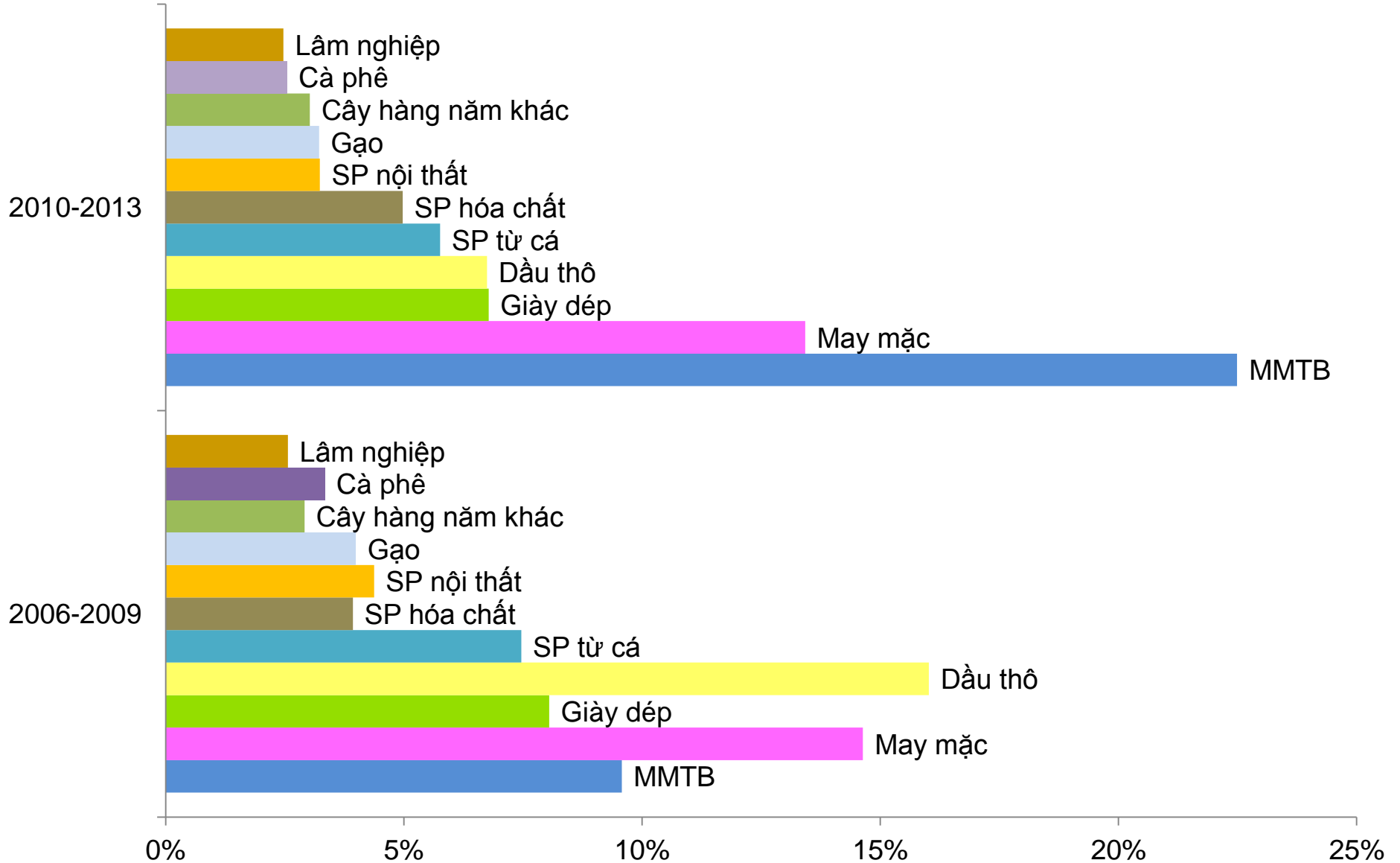
Cơ cấu Xuất khẩu (2001-2013)

MÔ HÌNH LỢI THẾ SO SÁNH

MÔ HÌNH LỢI THẾ SO SÁNH

Các ngành có giá trị xuất khẩu cao

MÔ HÌNH LỢI THẾ SO SÁNH ASEAN

Sản phẩm	Trước hiệp định	Sau hiệp định
MMTB	- 0.57	- 0.07
May mặc	0.66	0.67
Giày dép	0.71	0.60
Dầu thô	0.67	0.44
SP từ cá	0.83	0.74
SP hóa chất	- 0.45	-0.40
SP nội thất	0.73	0.73
Gạo	1.00	0.98
Cây hàng năm khác	0.58	0.39
Cà phê	0.89	0.83
Lâm nghiệp	0.39	0.29

MÔ HÌNH LỢI THẾ SO SÁNH (tt)

ASEAN - CHINA

Sản phẩm	Trước hiệp định	Sau hiệp định
MMTB	- 0.57	- 0.19
May mặc	0.37	0.36
Giày dép	0.60	0.53
Dầu thô	0.86	0.74
SP từ cá	0.82	0.75
SP hóa chất	- 0.37	-0.32
SP nội thất	0.50	0.33
Gạo	0.99	0.99
Cây hàng năm khác	0.60	0.58
Cà phê	0.95	0.93
Lâm nghiệp	0.72	0.66

MÔ HÌNH LỢI THẾ SO SÁNH (tt)

ASEAN - KOREA

Sản phẩm	Trước hiệp định	Sau hiệp định
MMTB	- 0.53	- 0.10
May mặc	0.73	0.72
Giày dép	0.74	0.70
Dầu thô	0.79	0.59
SP từ cá	0.85	0.79
SP hóa chất	- 0.48	-0.43
SP nội thất	0.80	0.78
Gạo	1.00	0.98
Cây hàng năm khác	0.58	0.54
Cà phê	0.92	0.88
Lâm nghiệp	0.57	0.46

MÔ HÌNH LỢI THẾ SO SÁNH TPP*

Sản phẩm	2006-2009	2010-2013
MMTB	- 0.33	0.15
May mặc	0.93	0.93
Giày dép	0.98	0.98
Dầu thô	0.67	0.31
SP từ cá	0.88	0.85
SP hóa chất	- 0.52	-0.44
SP nội thất	0.77	0.74
Gạo	0.98	0.97
Cây hàng năm khác	0.35	0.27
Cà phê	0.98	0.97
Lâm nghiệp	0.85	0.84

MÔ HÌNH LỢI THẾ SO SÁNH (tt)

EU*

Sản phẩm	2006-2009	2010-2013
MMTB	- 0.13	0.31
May mặc	0.75	0.74
Giày dép	0.85	0.82
Dầu thô	0.92	0.76
SP từ cá	0.92	0.89
SP hóa chất	- 0.64	-0.58
SP nội thất	0.58	0.52
Gạo	0.99	0.98
Cây hàng năm khác	0.41	0.40
Cà phê	0.99	0.98
Lâm nghiệp	0.93	0.91

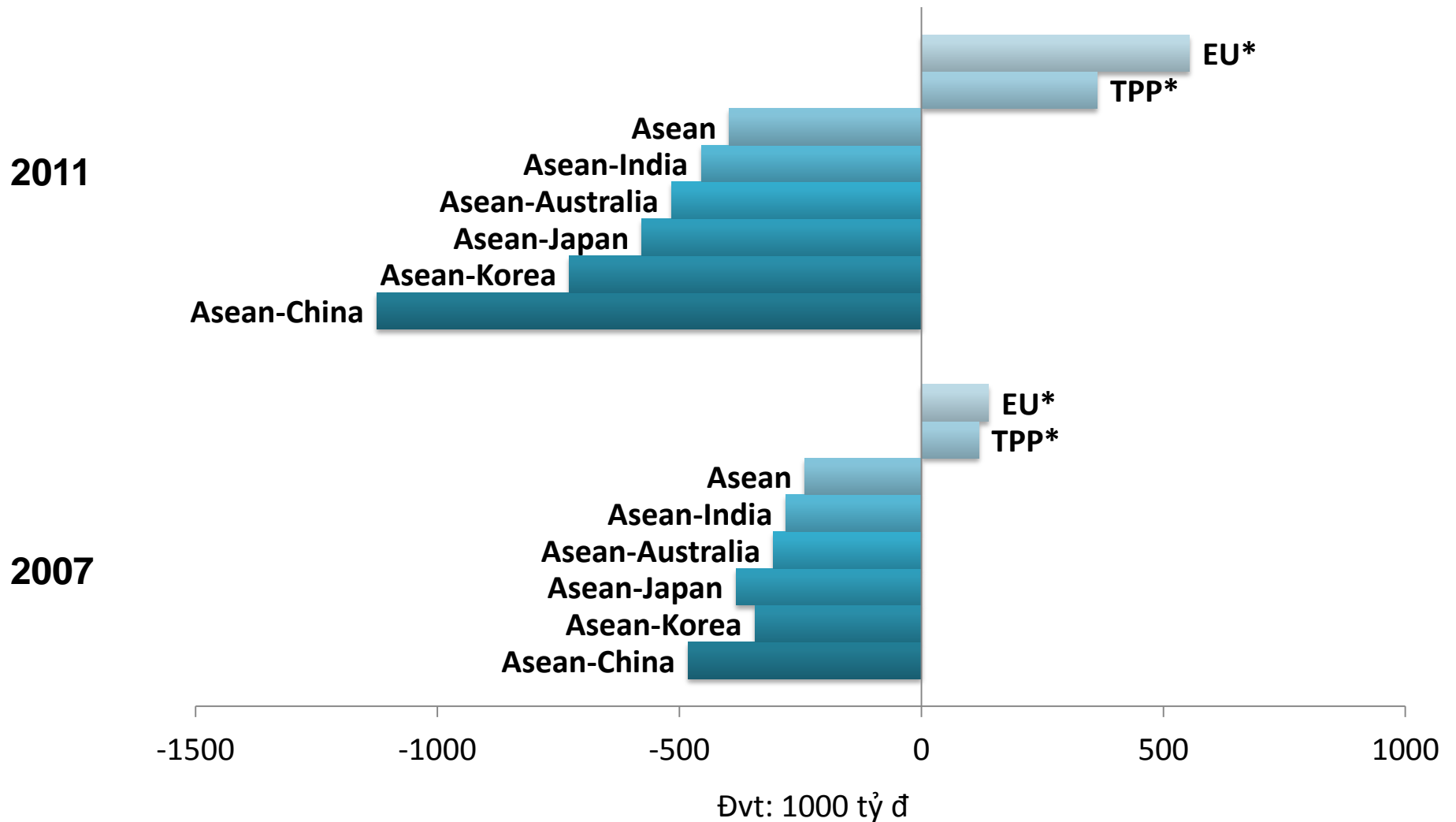
MÔ HÌNH CÂN BẰNG

TỔNG THỂ

MÔ HÌNH CÂN BẰNG TỔNG THỂ

Hiệu quả - xuất lượng

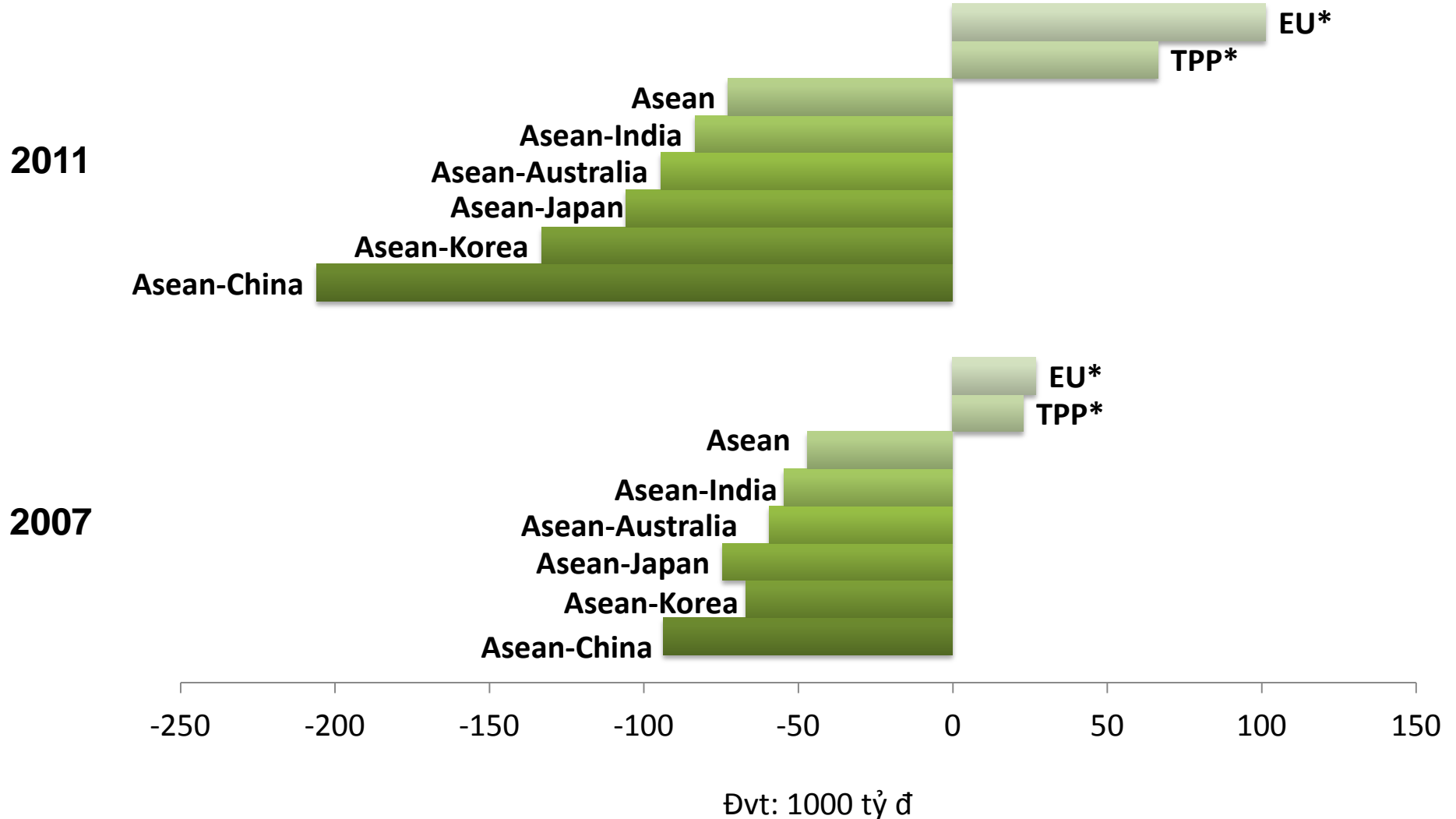
← **KÉM HIỆU QUẢ** ————— **HIỆU QUẢ** →

MÔ HÌNH CÂN BẰNG TỔNG THỂ

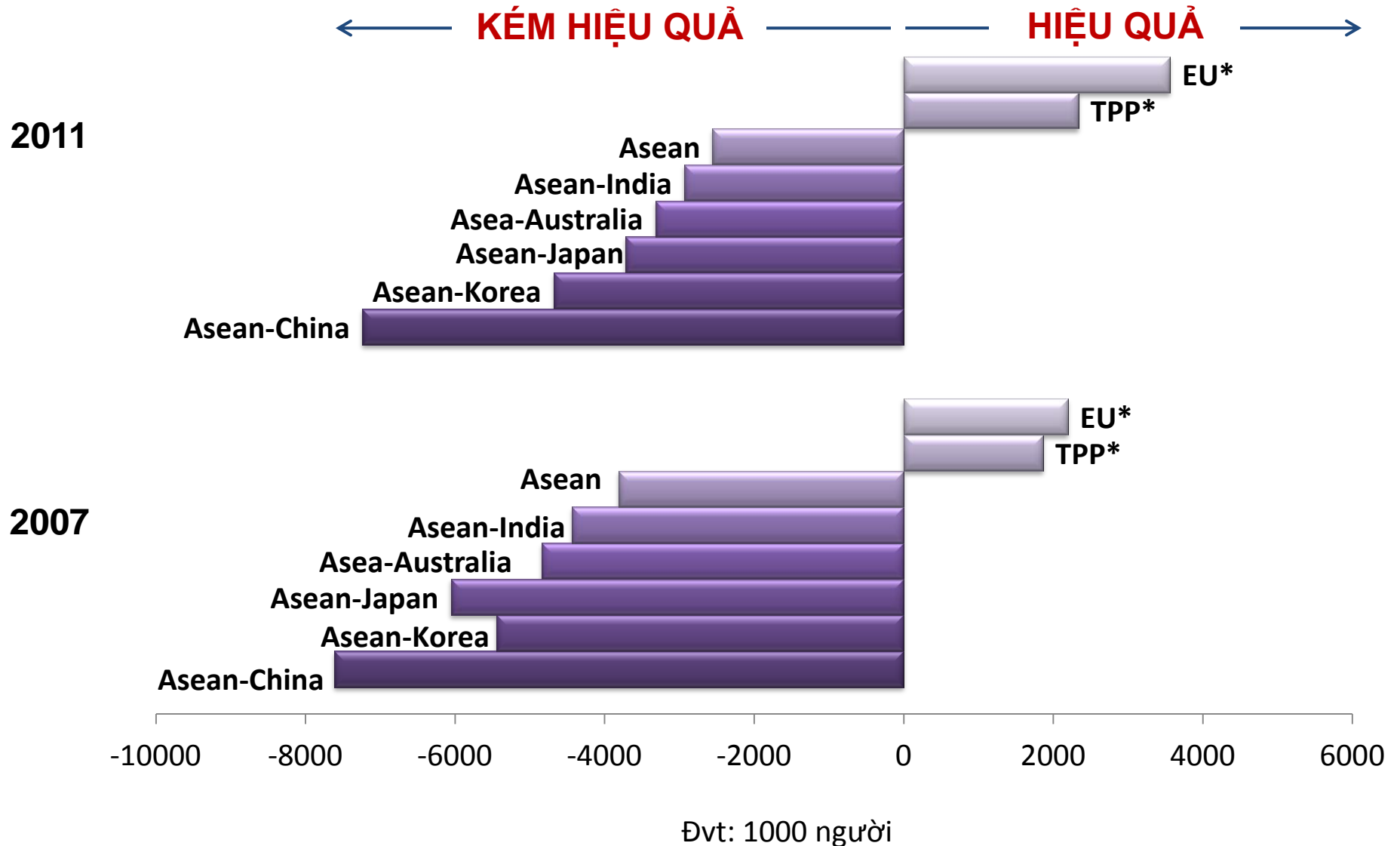
Hiệu quả - Thu nhập của người lao động

← **KÉM HIỆU QUẢ** ————— **HIỆU QUẢ** →

MÔ HÌNH CÂN BẰNG TỔNG THỂ (tt)

Hiệu quả - Việc làm

KẾT LUẬN